

Verksamhetsrapport, Lokala naturvårdssatsningen - LONA

LÄNSSTYRELSEN
KALMAR LÄN

Ink. 2019-03-01

Projekt: Norra Møre vattenvård steg 1

Län	Kommun
Kalmar län	Kalmar

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige	Enhet/förvaltning
Renate Foks	Serviceförvaltning
Postadress	Postnr Postort
Box 611	39126 Kalmar
Telefon	Mobil
0480-450173	-
E-post	Postgiro/Bankgiro
renate.foks@kalmar.se	244 00-4
Organisationsnummer	Betalningsreferens
212000-0746	131017 reneate foks

Övriga kontaktpersoner

Inga övriga kontakter

Projektbeskrivning

Projektnummer	18165357	Status	Beviljad
Ansökningsår	Projektstart	Projektslut	Nytt Projektslut
2018	2018-05-01	2019-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är tätortsnära	-	501-3160-17	Kommun
Gott exempel			
Nej			

Genomförande och erfarenheter

Inga av de planerade åtgärderna har hunnit genomföras ännu utan planeras till sommaren 2019 givet att allt faller väl ut (dvs. juridiskt, tekniskt och att samarbetsmässigt). Åtgärderna planeras och projekteras inom ramen för ett parallellt LOVA-projekt med samma namn. Status för åtgärderna är som följer:

Åtgärd 1

Våtmark i anslutning till Surrebäcken på fastigheten Stävlö 1:4 (Stävlö bro).

Förprojektering visar att platsens grundläggande förutsättningar är goda men området korsas av elledning vilket komplicerar utformningen. Samtal pågår med elnätsägaren. När utformningen är klarlagd kommer anmälan om vatten-verksamhet göras. Utförande av åtgärden planeras till sommaren 19.

Åtgärd 2

Våtmark i anslutning till Surrebäcken på fastigheten Förlösa 18:3. Initialt planerades åtgärden på andra (södra) sidan Surrebäcken men vi konstaterade tidigt att det skulle vara lättare att anlägga våtmarken på norra sidan. Dels för timing med planerad skogsavverkning och dels för åtkomligheten för grävmaskin. Ytan på våtmarken/dammen blir ungefär densamma. Anmälan om vattenverksamhet inlämnad. Utförande av åtgärden planeras till sommaren 19.

Åtgärd 3

Våtmark intill Mokällabäcken (Bröttorp 1:1). Den mest komplicerade åtgärden i och med att vattnet ska hållas delvis ovan mark mot en vall som ska anläggas runt halva våtmarken. Många (geo)tekniska frågor att ta ställning till. Under projektets gång har våtmarken planerats få en större yta/volym än vad som initialt planerades för; utredning pågår för att se vad som är möjligt. För att bekosta den utökade åtgärden söktes extra LONA-medel men då LONA-programmet pausats kommer finansiering försöka lösas på annat håll, troligen går markägaren själv in med extra medel. Beviljad anmälan om vattenverksamhet finns. Utförande av åtgärden planeras till sommaren 19.

Åtgärd 4

Återställning av å-delta intill Åbyån (Byrum 5:1/Stävlö 1:32)

Ska göras tillsammans med Sporfiskarna, dialog inledd. Har samrådit med Länsstyrelsen iom att åtgärden gränsar till ett naturreservat – är dock positiva till åtgärden. Utformningen ska utarbetas och förankras med markägarna, sen kommer anmälan om vattenverksamhet att göras. Åtgärden planeras till slutet av sommaren 19.

Slutsats: Överlag bedöms planeringen av åtgärderna gå framåt med några frågetecken kvar att reda ut.

Projektets initiala och långsiktiga effekter från naturvårdssynpunkt

De initiala effekterna är en förbättrad vattenbalans i landskapet. I någon mån kommer åtgärderna bidra till att höga flöden jämnas ut samtidigt som landskapet bättre håller vatten när flödena blir låga. Tämigen snabbt kan de nya vattenmiljöerna befolkas av växt- och djurarter som idag inte har någon plats.

Långsiktiga effekter är minskad näringstransport till kusten och bidrar därmed till ett hav i balans. Anlagda våtmarker bidrar till målet myllrande våtmarker. Vattenfördröjningen som våtmarkerna bidrar till ökar även grundvattenbildningen och en utjämning av vattenflödena på land. Dessutom kommer våtmarkerna bidra till den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet.

Hur kommer projektets återstående uppföljning och utvärdering att gå till

I och med att projektet avslutas under 2019 kommer uppföljning och utvärdering vara svår att genomföra under året. Fokus kommer vara att se till att åtgärderna blir genomförda enligt plan. Provtagning och uppföljning av åtgärderna kommer dock ske men troligen först efter projektets avslut. Våtmarker är miljöer som behöver viss tid på sig för etablering av biologin som bidrar till deras funktion och karaktär.

Troligen kommer viss förlängning av projektet sökas i och med att projektledaren kommer vara ledig under andra halvan av 2019. Sådan förlängning kan lämna utrymme för viss uppföljning, ex vattenprovtagning och art-inventering.

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2018-05-01	2019-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
500 000 kr	450 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
0 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			

Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		0	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
07 - Ingen övergödning	01 - Sjö och rinnande vatten	10 - Ej relevant	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		09 - Vattenrening	
Genomförd i sin helhet: - År: -			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Våtmark för näringsretention i anslutning till Surrebäcken (SWEREF90 N 6289570,5, E 581314,67) på fastigheten Stävlö 1:4. Planerad är en våtmark om ca 1,4 ha med en djuphåla vid inloppet för sedimentation av fosfor. Läget i landskapet med omgivande stora träd gör platsen mycket lämplig för att främja biologisk mångfald.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kalmar kommun kommer att sluta ett 20-årigt skötselavtal med markägaren för att garantera våtmarkens funktion

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2018-05-31	2019-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
300 000 kr	270 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
0 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		0	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
07 - Ingen övergödning	01 - Sjö och rinnande vatten	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		09 - Vattenrening	
Genomförd i sin helhet: - År: -			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Byggande av våtmark intill Surrebäcken (SWEREF99 N: 6290030,22 E: 577821,69) på fastigheten Förlösa 18:3. Våtmarken beräknas bli på ca 0,5 ha och förväntas bidra till näringsretention och vattenfördröjning i landskapet. Området är i dagsläget en sumpskog och lämpar sig därför väl för omvandling till våtmark. Eventuellt kan närliggande ytor också bli aktuella för våtmarksbildning.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kalmar kommun tecknar 20-årigt skötselavtal för skötsel av våtmarkens huvudsakliga funktion. Nyttjanderättsavtal kommer tecknas med markägaren.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2018-05-01	2019-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
400 000 kr	360 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
0 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		0	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
07 - Ingen övergödning	01 - Sjö och rinnande vatten	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		09 - Vattenrening	
Genomförd i sin helhet: - År: -			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Byggande av våtmark intill Mokällabäcken (i Åbyåns avrinningsområde) på fastigheten Bröttorp 1:1 (SWEREF 99 N: 6295018,78 E: 580998,88). Våtmarken beräknas bli på ca 1,5 ha och förväntas bidra till näringsretention och vattenfördröjning i landskapet. Vattenanmälan har gjorts till Länsstyrelsen men behöver kompletteras.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kalmar kommun tecknar 20-årigt skötselavtal för skötsel av våtmarkens huvudsakliga funktion. Nyttjanderättsavtal kommer tecknas med markägaren.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
4		2018-05-01	2019-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
250 000 kr	225 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
0 kr	0 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
07 - Våtmarksprojekt - genomföra restaurering och anläggning			
-			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
79 - Skapa dammar/småvatten/våtmark		0	Annat
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
07 - Ingen övergödning	01 - Sjö och rinnande vatten	10 - Ej relevant	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		09 - Vattenrening	
Genomförd i sin helhet: - År: -			
Motivering			
-			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Återställning av å-delta intill Åbyån på del av fastigheterna Stävlö 1:32 och Byrum 5:1 (SWEREF99 N: 6291852,82 E: 583159,82). Åtgärden görs i samarbete med Sportfiskarna som avser skapa s.k. "spawning pools" för rovfisk. Åtgärden förväntas leda till näringsretention genom anläggande av djuphål i vassområdet samt genom att leda mer av åvattnet genom vassområdet.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kalmar kommun tecknar 20-årigt skötselavtal för upprätthållande av den funktion som skapas genom åtgärden. Nyttjanderättsavtal kommer tecknas med markägaren.

Villkor

Id	Beskrivning	Uppfylld
01_Kalmar	Bidraget får enbart användas för de åtgärder som anges i bidragsbeslutet och eventuella ändringsbeslut.	Ja
02_Kalmar	Förändringar i projektet ska godkännas av Länsstyrelsen. Ett skriftligt godkännande krävs innan väsentliga förändringar genomförs, exempelvis om projektets mål eller omfattning ändras, om partners eller finansiärer drar sig ur eller vill ändra sitt åtagande eller om projektet blir försenat.	Ja
03_Kalmar	Om projektet måste avbrytas utan att kunna fullföljas ska Länsstyrelsen underrättas omgående.	Ja
05_Kalmar	Vid byggande av fågeltorn, plattformar, spänger, skylthållare o.d ska miljövänliga material användas. Särskilda skäl ska anges om detta inte är möjligt.	Ja
11_Kalmar	Arbetet ska ske i samråd med, och efter godkännande av, markägaren/na.	Ja
12_Kalmar	Senast den 1 mars varje år ska en verksamhetsrapport för fleråriga projekt inlämnas till Länsstyrelsen.	Ja
13_Kalmar	Senast 3 månader efter projektets slutdatum ska en slutrapport lämnas till Länsstyrelsen. Naturvårdsverkets databas för LONA-projekt ska användas.	Ja
14_Kalmar	Faktiska utgifter samt kostnad för arbetstid (kommunal, ideell och annan) ska kunna verifieras på begäran av Länsstyrelsen.	Ja
15_Kalmar	Fotodokumentation ska ske, före och efter åtgärder, och redovisas senast i samband med slutrapporten för projektet.	Ja
16_Kalmar	I alla dokument som framställs inom projektet ska det tydligt framgå att statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansiär för genomförandet. Det gäller böcker, rapporter, broschyrer, informationstavlor, pressmeddelanden, hemsidor m.m. Naturvårdsverkets kampanjsymbol för satsningen kan användas i dessa sammanhang. Symbolen finns att ladda ner som jpg- och tiff-fil från länsstyrelsens webbsida http://www.lansstyrelsen.se/kalmar/sv/djur-och-natur/friluftsliv/lokal-naturvard/Pages/index.aspx . Denna text kan användas: "Denna naturvårdssatsning har medfinansierats genom statsbidrag förmedlade av Länsstyrelsen i Kalmar län".	Ja
Projektid	Projektet ska vara genomfört i sin helhet senast 2019-12-31.	Ja

Åtgärder som ska genomföras	Följande åtgärder ska genomföras och resultat ska uppnås, enligt beskrivning i projektansökan, för att sökanden ska få rätt till hela bidraget; a) Våtmark för näringsretention i anslutning till Surrebäcken på fastigheten Stävlö 1:4 b) Byggande av våtmark intill Surrebäcken på fastigheten Förlösa 18:3 c) Byggande av våtmark intill Mokällabäcken (i Åbyåns avrinningsområde) på fastigheten Bröttorp 1:1 d) Återställning av å-delta intill Åbyån på del av fastigheterna Stävlö 1:32 och Byrum 5:1	Ja
Avstämning	Avstämning och förankring av föreslagna åtgärder ska ske regelbundet, minst två gånger per år, med Vattenenheten, Naturskyddsenheten och Naturskötselenheten.	Ja
Åtgärder som kan definiera geografiskt	För åtgärder som kan definieras geografiskt ska koordinater och/eller geometrier (Shape-fil i koordinatsystem SWEREF99TM, RH2000) redovisas som del av slutrapporten. Till geometri ska redovisas år för anläggandet, huvudsyfte med våtmarksåtgärden samt våtmarkers yta eller dikens längd. Även fotodokumentation före och efter genomförd åtgärd ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja

Godkända ändringar

-

Kommentarer om hur projektets villkor har uppfyllts

-

Underskrift och Godkännande av Projekt 18165357

2019-03-07

Datum

Martina Adiels Balk

Underskrift av behörig firmatecknare

MARTINA ADIELS BALK

Namnförtydligande

För Kalmar Kommun